

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ชอยพัฒนา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ ส่งแบบสอบถามไปยัง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ชอยพัฒนา เขตบางซื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ชอยพัฒนา และศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในชุมชน ชอยพัฒนา เขตบางซื่อ จำนวนทั้งสิ้น 333 คน รวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ X^2 และ r_{xy} ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะบุคคลทั่วไป พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.56) อายุเฉลี่ย 9.18 ปี อาชีพ ส่วนใหญ่ รับราชการ (ร้อยละ 34.23) การศึกษา ส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 64.86) จำนวนสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่ จำนวน 1-3 คน (ร้อยละ 36.94) ระยะเวลาที่ได้ อาศัยอยู่ในชุมชน ส่วนใหญ่ 10 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 34.23) จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้อง อุปการะเลี้ยงดู (เช่น เด็ก คนชรา คนพิการ และผู้ไม่ได้ประกอบอาชีพ) น้อยกว่า 3 คน (ร้อยละ 69.97) จำนวนสมาชิกที่สามารถช่วยเป็นแรงงานในการทำงานในครอบครัว น้อยกว่า 3 คน (ร้อยละ 59.16) รายได้จากการประกอบอาชีพหลักต่อเดือน ส่วนใหญ่ จำนวน 20,001-25,000 บาท (ร้อยละ 48.35) หนี้สิน ส่วนใหญ่ ต่ำกว่า 10,000 บาท (ร้อยละ 31.53)

2. ข้อคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ร่วมวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ($\bar{X} = 3.61$) ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ร่วมวางแผนจัดทำโครงการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน ($\bar{X} = 3.44$) ร่วมประชุมชุมชน เพื่อรวบรวมประเด็นปัญหาของชุมชน ($\bar{X} = 3.42$) ร่วมรับฟังปัญหา

เศรษฐกิจในชุมชน 3 คน ($\bar{X} = 3.35$) ร่วมกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.35$) ร่วมพิจารณาแสวงหาทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ($\bar{X} = 3.33$) ร่วมรับฟังความคิดเห็นและความเดือดร้อนของชุมชน ($\bar{X} = 3.02$)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ร่วมประสานงานหน่วยต่าง ๆ ของรัฐ กับชุมชนเพื่อชุมชนเข้มแข็ง ($\bar{X} = 4.10$) ร่วมเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงแก่ชุมชน ($\bar{X} = 4.04$) ร่วมจัดตั้งองค์กรสหกรณ์ออมทรัพย์ ($\bar{X} = 3.98$) ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหามุมชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ร่วมประสานการปฏิบัติการตามโครงการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในชุมชน ($\bar{X} = 3.43$)

การมีส่วนร่วมการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ เข้าร่วมประชุมในชุมชนเพื่อให้องค์เกิดความเจริญก้าวหน้าสร้างกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ($\bar{X} = 4.22$) ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนร่วมการฝึกอบรมเพื่อให้สามารถดำเนินการพัฒนาชุมชนด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.06$) ร่วมรับบริการต่างๆ ของรัฐในการแก้ไขปัญหามุมชนเศรษฐกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.90$) ร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ ($\bar{X} = 3.83$) ส่วน ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ชุมชนร่วมประชุมแก้ปัญหาเศรษฐกิจเพื่อขจัดความเดือดร้อนด้วยตนเอง ($\bar{X} = 3.49$) ร่วมก่อตั้งองค์กรในชุมชนเพื่อความร่วมมือที่จะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ($\bar{X} = 3.34$) ร่วมรับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.23$)

การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ร่วมติดตามการแก้ไขปัญหามาและตรวจสอบโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.84$) ร่วมติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนงานโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน ($\bar{X} = 3.76$) ร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินงานพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.63$) ร่วมประเมินวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในชุมชน ($\bar{X} = 3.50$)

อภิปรายผล

การศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ชอยพัฒนา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ชอยพัฒนา ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วม พิจารณารายด้านตามลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมี

ส่วนร่วมการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในชุมชน ร่วมดำเนินการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากการประชาสัมพันธ์ หลังจากดำเนินงานมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งประชาชนเพียงส่วนน้อยที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรัชญา เวสารัชช์ (2528, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท สรุปว่าประชาชนมีส่วนร่วมระดับปานกลาง

2. ศึกษาลักษณะประชากรศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน ผลการศึกษาพบว่า อายุ อาชีพ วุฒิการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระยะเวลาที่พักอาศัยในชุมชน รายได้จากอาชีพหลัก และ หนี้สิน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน เพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู และจำนวนสมาชิกที่สามารถช่วยเป็นแรงงานในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์ แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ รับรู้ข้อมูลข่าวสาร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การร่วมในการตัดสินใจ ของประชาชน ไม่เกี่ยวข้องกับเพศ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู และจำนวนสมาชิกที่สามารถช่วยเป็นแรงงานในครอบครัว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมใจ เจริญ (2531, บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าไม้ ศึกษากรณี ตำบลสะเอียบ อำเภอสอง จังหวัดแพร่ พบว่า อาชีพ รายได้ จำนวนที่ดินที่ใช้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อีกทั้งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุจินต์ ดาววีระกุล (2527, บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาชุมชน ศึกษากรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดดีเด่นระดับจังหวัด ของจังหวัดนครสวรรค์ ประจำปี 2527 พบว่า อาชีพ รายได้ มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

ผู้นำท้องถิ่นควรกระตุ้นและชักจูงให้เกิดพลังการทำงานของประชาชน ทำให้ทรัพยากรมนุษย์มีประโยชน์ต่อสังคม ส่งเสริมประชาชนให้เกิดความคิดริเริ่ม และเข้าร่วมมือในการดำเนินงานปรับปรุงความเป็นอยู่ของตนเอง เสริมสร้างให้เจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้ โดยประชาชนในท้องถิ่นต้องร่วมมือทั้งในรูปแบบแรงงาน วัสดุ และทรัพย์สิน ผู้นำท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขปัญหาในรูปแบบ โครงการ หรือแผน

ดำเนินงานที่กำหนดไว้เพื่อการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนอย่างมีวัตถุประสงค์สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาประเทศ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนชอยพัฒนา เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม โดยสอบถามความเห็นจากผู้นำท้องถิ่น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมกับชุมชนอื่น เพื่อจะ ได้เห็นความสอดคล้องและแตกต่าง อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น